

▣ XV AIEJI ▣ **WORLD CONGRESS** ★ **CONGRÈS MONDIAL**

▣ III ESTATAL ▣ **CONGRÉS DE L'EDUCADOR SOCIAL** ★ **CONGRESO DEL EDUCADOR SOCIAL**

BARCELONA - 6-9 JUNY 2001

GRUP DE TREBALL G4 LES RESPOSTES SOCIOEDUCATIVES A LES NECESSITATS SOCIALS

Coordinador, Isidro Garrido

AMB EL SUPORT DE:

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

*Barcelona,
la ciutat de les persones*
Ajuntament de Barcelona

Socrates

AMB EL PATROCINI DE:

El debat es va dividir en els següents blocs temàtics relacionats amb els objectius del Congrés:

BLOC TEMÀTIC 1: RESPOSTES EDUCATIVES DE QUALITAT

PUNTS DE DEBAT

1. Mínims de qualitat.
2. Treball en equip, treball interdisciplinari i coordinació.

CONCLUSIONS I ACCIONS

- 1.1. Necessitat d'infraestructures bàsiques.
  - 1.2. Implicació de les persones ateses en el seu procés educatiu.
  - 1.3. Necessitat d'un sol interlocutor-referent cap a l'usuari.
  - 1.4. Necessitat d'un "codi ètic" assumit (insistim en que s'ha de respectar el principi de confidencialitat).
  - 1.5. Millora de les condicions laborals.
  - 1.6. Adaptació dels recursos a les necessitats.
-
- 2.1. S'hauria de potenciar la "coordinació" des de les institucions responsables.
  - 2.2. Uns problemes:
    - El reconeixement de l'educador social s'ha de tractar des de fora i des de dintre, i superar un "complex d'inferioritat" definint els límits de les seves funcions.
    - La coordinació del procés d'intervenció s'ha de sustentar en la permanència de programes i professionals. No obstant, els primers semblen contagiats del "mal de caducitat anual", i els segons es troben en rotació i mobilitat continua per les condicions laborals.
    - La coordinació és un tema recurrent en diversos fòrums de reflexió i podria ser el tema central del proper congrés.
    - Necessitat d'indicadors d'avaluació de la feina i de protocols consensuats i sistematitzats de valoració, seguiment, sortida i, fins i tot, de retorn.

BLOC TEMÀTIC 2: EDUCACIÓ SOCIAL PER AL CANVI SOCIAL

PUNTS DE DEBAT

1. Problemes ètics de la inclusió del canvi social com a objectiu de l'educació social.
2. Polítiques socials.
3. Dilema entre ètica i llei.

CONCLUSIONS I ACCIONS

- 1.1.** Els educadors socials es mouen entre:
  - Transformar el sistema; però aquest és el qui reconeix el seu rol social.
  - L'educador social aporta poder a la comunitat però, alhora, li vol robar protagonisme: les seves lectures, les seves expectatives, les seves propostes de solucions.
  - L'educador social reconeix el seu origen en el sistema però no renuncia a educar de manera crítica per a millorar condicions de vida i desenvolupar la consciència crítica.
- 1.2.** El canvi social s'ha d'aconseguir tot treballant amb les persones i amb les institucions:
  - Incloure l'educador social en la gestió política i en la definició de programes.
  - El canvi social es realitza a través del desenvolupament comunitari.
- 2.1.** Reconèixer la responsabilitat com a professionals però també demanar responsabilitats als àmbits de decisió política.
- 3.1.** El grup es pregunta si l'educador no hauria de desobeir una llei que vagi contra creixement i la millora de l'autonomia de la persona.
- 3.2.** Per tal de superar aquest dilema es proposa:
  - Fer valer la visió educativa
  - Realitzar propostes d'actuació multidisciplinar.
  - Potenciar el codi professional.
  - Agrupar entitats de professionals.
  - Treballar en xarxa.
  - Afavorir les relacions amb els partits polítics i amb els sindicats.

BLOC TEMÀTIC 3: LECTURES ÈTIQUES DES DE L'ÀMBIT PÚBLIC I DES DE L'ÀMBIT PRIVAT

PUNTS DE DEBAT

- 1.** Privatització dels serveis socials.
- 2.** Solucions per fer front als problemes mencionats.

CONCLUSIONS I ACCIONS

- 1.1.** L'opció per la gestió indirecta de la prestació de serveis que fa l'Estat, està influint negativament en la intervenció socioeducativa.
- 1.2.** A priori, la qualitat dels serveis no es veu afectada per ser realitzada des de l'àmbit públic o des de l'àmbit privat.
- 1.3.** Es constaten els següents focus de problemes:
  - Fragmentació de les necessitats i treball d'apedaçar.

- Descontrol de certes entitats privades, el que permet pràctiques abusives o enriquiments personals ocults amb diners públics.
- Paradoxa entre les exigències de qualitat de la intervenció i la poca qualitat de la situació laboral de qui implementa la intervenció.
- L'eterna joventut dels educadors socials que entren molt aviat en la professió i l'abandonen aviat, en raó de les condicions laborals i del salari.
- La concessió de serveis des de l'Administració, prioritzant la part econòmica davant la part tècnica i educativa.

- 2.1.** L'acceleració de la creació de col·legis professionals en tots els territoris autònoms.
- 2.2.** Necessitat d'un conveni laboral col·lectiu dels educadors socials que garanteixi les condicions laborals i salarials mínimes.
- 2.3.** Creació d'un servei pel control de programes, qualitat educativa, situacions laborals, etc.
- 2.4.** Instar a crear un registre d'entitats col·laboradores que garanteixin uns mínims per a la qualitat educativa, d'organització, de propostes tècniques, etc.

BLOC TEMÀTIC 4: FUNCIONS I LÍMITS DELS EDUCADORS SOCIALS

PUNTS DE DEBAT

- 1.** Funcions de l'educador social.
- 2.** Límits de l'actuació socioeducativa.

CONCLUSIONS I ACCIONS

- 1.1.** La definició de les funcions de l'educador social és un tema recurrent que s'hauria d'aclarir definitivament i deixar tancat per tal de permetre avançar en la professió.
- 2.1.** Es fa la diferència conceptual entre límit (més individual) i norma (més genèrica i social).
- 2.2.** Un treball necessari de l'educador social és fer de "mastegador" per tal que l'usuari vagi acceptant el "principi de realitat", i aprendre a digerir les dificultats i els "impossibles" de les situacions en que treballa.
- 2.3.** Els límits creen conflicte (amb les persones, amb les institucions, etc.) i l'educador social treballa en i amb el conflicte.
- 2.4.** Els límits han d'afectar aspectes tan diversos i concrets com el consum o les expectatives que es projecten en els usuaris.

EPÍLEG

Un missatge per a tot el Congrés:

L'acció social s'exerceix des de la incertesa ètica i no tan sols des de la seguretat i la certesa. El nostre "com fer bé el que hem de fer" deu fidelitat a les persones a les quals els seus drets són negat i a la realitat sempre canviant.

Per això agraïm i demanem als congressistes que insisteixin en la necessitat de reclamar y participar en espais de reflexió conjunta perquè "quan teníem totes les respostes, en van canviar les preguntes".

Aquest projecte s'ha dut a terme amb el recolzament de la Comunitat Europea.

El contingut d'aquest projecte no reflecteix necessàriament les opinions de la Comunitat Europea, ni implica cap responsabilitat per part seva.